

Kaplan & Nohejl
Advokátní kancelář
Opletalova 1525/39, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel.: +420 277 779 031, fax: +420 277 779 030
e-mail: akkn@akkn.cz, www.akkn.cz

Vodohospodářské sdružení Turnov

Antonína Dvořáka 287
511 01 Turnov

k rukám Ing. Milana Hejduka, ředitele svazku

V Praze dne 21.5.2020

Věc: Právní stanovisko k předloženým úpravám návrhu stanov dobrovolného svazku obcí Vodohospodářského sdružení Turnov

Vážený pane řediteli,

tímto předkládáme právní stanovisko k předloženým úpravám návrhu stanov dobrovolného svazku obcí **Vodohospodářské sdružení Turnov**, IČO: 492 95 934, se sídlem Antonína Dvořáka 287, 511 01 Turnov (dále také jen „VHS Turnov“ nebo „svazek obcí“ nebo „klient“) provedeným ze strany města Turnov.

Na úvod je třeba zmínit, že naše advokátní kancelář zpracovala návrh úplného nového znění stanov svazku obcí, které byly opakovaně projednávány Radou sdružení VHS Turnov. Dne 26.2.2020 bylo přijato usnesení, kterým Rada sdružení přerušila jednání o stanovách pro názorovou neshodu v hlavních otázkách. Následně zástupci města Turnov provedli úpravy (revize) návrhu stanov, které dne 22.4.2020 schválil Výbor ZM Turnov pro vodohospodářský majetek. K těmto úpravám (revizím) předkládáme níže uvedené právní stanovisko. Úpravy provedené ze strany města Turnov jsme pro větší přehlednost rozdělili do následujících kategorií:

- I. **Zásadní úpravy návrhu stanov** – úpravy této kategorie znamenají výrazný odklon od námi navržené koncepce stanov; vlastní zhodnocení příslušné změny je uvedeno níže v textu.

- II. Méně významné úpravy návrhu stanov – provedené úpravy spadající do této kategorie nemají zásadní dopad na fungování svazku obcí nebo neznamenají významný odklon od námi navržené koncepce stanov; výčet změn, které doporučujeme k dalšímu projednání, uvádíme níže v textu.
- III. Úpravy představující vylepšení návrhu stanov – úpravy spadající do této kategorie nepředstavují odklon od námi navržené koncepce stanov; v některých ohledech lze úpravy kvalifikovat jako zpřesnění či vhodné doplnění našeho návrhu.

I.

Zásadní úpravy návrhu stanov

Čl. 6 odst. 1 a 2 návrhu stanov - zástupci členů svazku obcí v Radě svazku

Navýšení počtu zástupců členů svazku obcí v Radě svazku z 28 na 34 s tím, že město Turnov má mít 6 zástupců, město Rokytnice nad Jizerou 2 zástupce, ostatní města po 3 zástupcích, každá další obec 1 zástupce.

Vlastní navýšení počtu zástupců členů svazku obcí nemusí být samo o sobě problematické (byť i toto vnímáme negativně, jelikož i v současném složení je problematické zajistit účast všech zástupců na klíčových jednáních), nicméně tato záležitost má faktický negativní dopad v jiných souvislostech – např. vzájemné zastupování zástupců členů svazku obcí v Radě svazku na základě plné moci, faktické „právo veta“ města Turnov, pokud se při hlasování o nejdůležitějších otázkách spojí s dalším městem disponujícím 3 hlasy v Radě svazku apod.

Čl. 6 odst. 5 návrhu stanov – působnost Rady svazku

Z působnosti Rady svazku byla vyloučena možnost rozhodovat o změně stanov.

Při přípravě návrhu stanov toto byl jeden z hlavních (klíčových) požadavků klienta, kdy záměrem bylo připravit moderní statutární dokument VHS Turnov využívající veškerých oprávnění dle zákona o obcích (viz ust. § 50 odst. 3 zákona o obcích).

Schvalování dispozic s majetkem (resp. dalších právních jednání) na úrovni Rady svazku.

Opět došlo k rozšíření případů, kdy Rada svazku rozhoduje o dispozicích s majetkem, resp. schvaluje další právní jednání. Cílem nového návrhu stanov mělo být zjednodušení této procedury, kdy schvalování měly podléhat jen významné dispozice/právní jednání.

Dále byl nově zaveden princip, že člen svazku bude předem samostatně rozhodovat o dispozici s majetkem nacházejícím se v jeho kat. území (viz čl. 17 odst. 1 písm. l) – toto je z hlediska řádného fungování VHS Turnov velmi omezující ustanovení.

Z působnosti Rady svazku bylo vyloučeno rozhodování o přijetí nového člena a rozhodování o podmínkách při vystoupení člena.

Jedná se o velmi zásadní negativní změnu, která souvisí jednak s vyloučením možnosti rozhodování o změně stanov, ale též s úpravou koncepce majetkového vypořádání dle čl. 21. V podrobnostech odkazujeme na zmíněný čl. 21 stanov.

Čl. 8 odst. 1 návrhu stanov – účast na jednání Rady svazku

Nově zavedena možnost, aby zástupce člena svazku obcí v Radě svazku mohl být na jednání Rady svazku zastoupen jiným zástupcem člena svazku obcí.

Jedná se o velmi zásadní koncepční změnu, která jde proti stávajícímu modelu fungování VHS Turnov. Tento model je založen na osobním principu (jako je tomu např. u zastupitelstva obce či v PSP ČR). Je pochopitelné, že členové svazku s více zástupci v Radě svazku se mohou potýkat s personálními problémy určení svých kandidátů, nicméně toto není důvodem pro tak významnou koncepční změnu. Z hlediska řádného fungování VHS Turnov není žádoucí, aby např. za město Turnov se účastnil jednání Rady svazku pouze jediný zástupce.

Čl. 9 odst. 4 návrhu stanov – rozhodování o významných otázkách kvalifikovanou většinou

Zásadní změna okruhu významných otázek, které je třeba schválit kvalifikovanou většinou. Snížení počtu hlasů potřebných pro přijetí kvalifikovaných rozhodnutí.

Snížení počtu hlasů potřebných pro přijetí kvalifikovaných rozhodnutí lze hodnotit jako pozitivní změnu, nicméně současně došlo k zásadní změně okruhu významných otázek, o kterých se hlasuje touto kvalifikovanou většinou (zejména vyloučení rozhodování o změně stanov, schvalování podmínek pro vystoupení člena vč. majetkového vypořádání).

Celkově hodnoceno se jedná se o velmi zásadní negativní změnu, která není žádoucí z hlediska řádného fungování VHS Turnov.

Čl. 15 odst. 1 návrhu stanov – společné ustanovení o členech orgánů svazku obcí

Upravené ustanovení hovoří o tom, že „zastoupení člena orgánu je možné pouze připouští-li to právní předpisy nebo tyto stanovy“.

Ačkoliv se provedené úpravy tohoto ustanovení jeví jako nevýznamné, mohou mít zásadní dopad na faktické fungování VSH Turnov. Docházíme k závěru, že tato změna může mít dopad např. na působení stávajícího ředitele svazku Ing. Hejduka, který fakticky vykonává svoji činnost jako zplnomocněný zástupce členů statutárních orgánů, tj. předsedy rady svazku (Ing. Rajma) a ředitelky (Ing. Červové). Pokud by byly přijaty stanovy v tomto upraveném znění, dle našeho názoru by fakticky zanikl „mandát“ ředitele svazku Ing. Hejduka.

Tato změna není žádoucí z hlediska dalšího řádného fungování VHS Turnov.

Čl. 16 návrhu stanov – členství ve svazku obcí

Úpravy tohoto ustanovení znamenají výrazný odklon od námi navržené koncepce stanov a stávajícího fungování VHS Turnov, a to ve více rovinách. Níže uvádíme demonstrativní výčet nejpodstatnějších změn, které mají dle našeho názoru negativní dopad:

- **obecně připuštěna možnost vkladu majetku obce do svazku obcí** (v této souvislosti dlužno podotknout, že ve vztahu k vodohospodářskému majetku VHS Turnov funguje na vlastnickém principu; navíc pokud má být vkládán majetek obce do svazku obcí, je třeba tento majetek náležitě definovat ve stanovách vč. majetkových práv, která členská obec na svazek obcí přenesla – obecná definice nevyhovuje požadavkům zákona)
- **vyloučeno rozhodnutí Rady svazku o přijetí nového člena** (věcně souvisí s vyloučením rozhodování o změně stanov)
- **zavedena povinnost úhrady vstupního členského příspěvku** (věcně souvisí s určením podílu člena svazku)
- **absolutní změna koncepce/procesu vystoupení člena (automatický zánik členství ke konci kalendářního roku, a to bez předem projednaných a schválených podmínek vystoupení a majetkového vypořádání)** – dle našeho názoru není přijatelné, aby člen ze svazku vystoupil, aniž by byly předem schváleny podmínky vystoupení a majetkového vypořádání. Je třeba zdůraznit, že oblast vodárenství podléhá poměrně přísné zákonné regulaci, která klade na vlastníky vodohospodářské infrastruktury řadu povinností. Je nepřijatelné, aby v případě vystoupení člena došlo k porušení veřejnoprávních předpisů (ZoVK aj.). Účelem projednání a schválení

podmínek vystoupení a majetkového vypořádání není diskriminace člena, který hodlá ze svazku vystoupit, nýbrž zajistit řádný a kontinuální provoz vodohospodářského majetku a vytvořit prostor pro dodržení veškerých veřejnoprávních a soukromoprávních předpisů.

Čl. 21 návrhu stanov – majetkové vypořádání

Již v průběhu přípravy návrhu úplného nového znění stanov vyšlo jednoznačně najevo, že nejvíce problematické budou otázky majetkového vypořádání pro případ vystoupení člena ze svazku obcí, příp. zániku svazku obcí jako celku.

Úprava majetkového vypořádání a určení podílů, předložená ze strany města Turnov, dle našeho názoru nepředstavuje komplexní a z hlediska všech členů svazku spravedlivé řešení. Úprava koncepčně vychází z určení podílu člena svazku, který se fakticky odvíjí od počtu obyvatel žijících na jeho území. Tento podíl následně hraje významnou roli při výpočtu vypořádacího podílu, jakož i při faktickém vypořádání vodohospodářského majetku. Výpočtové vzorce uvedené v čl. 21 je třeba předložit k posouzení odborníkům se specializací na účetní a daňovou problematiku. Dle našeho právního názoru je předložená koncepce nevyhovující v tom ohledu, že fakticky nezohledňuje způsob nabytí vypořádávaného majetku (příp. i financování jeho technického zhodnocení, oprav, investic apod.), finanční, účetní a daňové souvislosti, záležitosti provozního a technického charakteru apod. Určení částky finančního vypořádání na základě znaleckého posudku se nám jeví jako vhodnější řešení, neboť umožní zohlednit v tuto chvíli nepředvídatelná specifika, která mohou v případě vystoupení člena ze svazku nastat.

Dlužno také poznamenat, že úprava majetkového vypořádání, předložená ze strany města Turnov, zcela jednoznačně zvýhodňuje velká města proti malým obcím, resp. zvýhodňuje město Turnov proti ostatním členům svazku obcí.

II.

Méně významné úpravy návrhu stanov

Čl. 6 odst. 5 písm. (m), (s), (z), (aa) návrhu stanov – působnost Rady svazku

Pokud jde o doplnění působnosti Rady svazku o výše uvedené body, k jednotlivým případům uvádíme stručné stanovisko.

(m) schvalování vnitřních předpisů – vnitřní předpisy vydává ředitel svazku; schvalování na úrovni Rady svazku je dle našeho názoru nadbytečné, znamená administrativní zátěž a vylučuje efektivní operativu.

(s) schvalování převodu, zastavení, pronájmu či pachtu závodu svazku obcí nebo jeho části – v působnosti Rady svazku je udělení souhlasu s uzavřením, změnou nebo ukončením smlouvy o provozování vodohospodářského majetku svazku obcí; v poměrech VHS Turnov si lze těžko představit, že by nad rámec toho v praxi došlo k vyjmenovaným právním jednáním.

(z), (aa) - schvalování založení či rušení dceřiných společností, resp. schvalování nabývání a pozbývání majetkové účasti svazku obcí v jiných právnických osobách – v poměrech VHS Turnov si lze těžko představit, že by svazek obcí zřizoval nějaké další dceřiné společnosti.

Čl. 6 odst. 7 návrhu stanov – oprávnění Rady svazku vyhradit si k rozhodnutí určitou záležitost

Úprava tohoto ustanovení spočívá v tom, že Rada svazku si může vyhradit k rozhodnutí určitou záležitost, pokud s tím vysloví souhlas alespoň $\frac{3}{4}$ většina všech zástupců členů svazku obcí (tzv. kvalifikovaná většina). V původním návrhu postačila prostá nadpoloviční většina hlasů. Je otázkou, zda je nutné tuto záležitost podřazovat pod schvalování kvalifikovanou většinou. Toto ustanovení nebude v praxi hojně užíváno.

Čl. 7 odst. 4 až 6 návrhu stanov – pozvánka na jednání Rady svazku

Proti doplnění čl. 7 odst. 4 obecně nemáme výhrady (úprava je blízká procesu svolávání valné hromady akciové společnosti), nicméně v praxi VHS Turnov se takto formálně Rada svazku nesvolává. V podkladech pro jednání Rady svazku zpravidla bývá informativní část týkající se projednávané záležitosti, vlastní návrh usnesení není pravidlem. Cílem návrhu stanov bylo zachovat stávající koncepci fungování. Pokud by byla tato úprava přijata, je třeba formálně změnit proces svolávání jednání Rady svazku.

Pokud jde o lhůtu pro svolání jednání Rady svazku, tato otázka byla opakovaně plenárně diskutována na pracovních jednáních a lhůta 3 pracovních dnů byla všeobecně přijata jako kompromis. Nevíme, z jakého důvodu je lhůta nyní prodlužována. Delší lhůta pro svolání jednání Rady svazku může znamenat zhoršení „akceschopnosti“ tohoto orgánu.

Úprava čl. 7 odst. 6 bude mít v praxi takový dopad, že záležitost, která nebude zařazena na pořad jednání Rady svazku, nebude moci být fakticky projednána. Dle našeho názoru je třeba zachovat takovou úpravu, aby Rada svazku mohla pružně a efektivně reagovat na nenadálé situace a v případě potřeby rozhodnout.

Čl. 8 odst. 2 a 3 návrhu stanov – účast na jednání Rady svazku

Proti doplnění čl. 8 odst. 2 obecně nemáme výhrady, nicméně osoba zapisovatele se formálně nevolí. Pokud by byla tato úprava přijata, je třeba formálně změnit proces pořizování zápisů z jednání Rady svazku.

Úprava čl. 8 odst. 3 dle našeho názoru může fakticky zúžit okruh osob, které se mohou účastnit jednání Rady svazku. V konečném důsledku by mohla být vyloučena účast např. ředitele svazku Ing. Hejduka.

Čl. 9 odst. 7 a 8 návrhu stanov – rozhodování Rady svazku per rollam

Úprava prodlužuje lhůtu pro vyjádření k návrhu rozhodnutí per rollam a mění požadované kvorum hlasů. Delší lhůta pro vyjádření k návrhu rozhodnutí může znamenat zhoršení „akceschopnosti“ Rady svazku, pokud bude třeba rozhodnout v neodkladné záležitosti. Změna hlasovacího kvora není příliš významná.

Čl. 14 odst. 11 a 15 návrhu stanov – dozorčí rada

Pokud jde o úpravu čl. 14 odst. 11, dle našeho názoru je třeba zachovat pružné a efektivní fungování dozorčí rady. Praktický dopad bude zřejmě takový, že záležitost, která nebude zařazena na pořad jednání dozorčí, nebude moci být fakticky projednána.

Dle našeho názoru není žádoucí/důvodné zvýhodňovat předsedu dozorčí rady, pokud jde o hlasovací právo (viz čl. 14 odst. 15).

Čl. 17 odst. 1 návrhu stanov – práva a povinnosti členů svazku obcí

Došlo k úpravě vymezení práv a povinností členů svazku obcí. Některé změny jsou velmi významné a představují omezující ustanovení z hlediska řádného fungování VHS Turnov (viz např. čl. 17 odst. 1 písm. l). Rozsah práv a povinností členů svazku obcí doporučujeme ponechat v původním znění.

Čl. 20 odst. 3 návrhu stanov – rozhodování o dělení zisku

Otázka týkající se zisku a jeho případného dělení byla při přípravě návrhu stanov velmi diskutovaná, a to zejména z důvodu regulace hospodaření svazku dle zák. č. 250/2000 Sb. Na doporučení odborníků z oblasti daňové a vedení účetnictví byla navržena taková úprava stanov, která jak po stránce právní, tak po stránce účetní odpovídá faktickému fungování VHS Turnov. Provedené úpravy opět „zavádějí možnost“ dělení zisku, což v praxi svazku nebude nikdy aplikováno. Pokud jde o výši podílu člena svazku, který se fakticky odvíjí od počtu obyvatel žijících na jeho území, potom dle našeho názoru nejde o spravedlivé řešení z hlediska všech členů svazku (v podrobnostech odkazujeme na komentář k čl. 21 výše).

III.

Úpravy představující vylepšení návrhu stanov

Čl. 6 odst. 6 návrhu stanov – reakce na podněty směřované Radě svazku

Provedená úprava výše uvedeného článku doplňuje a rozvádí, jakým způsobem má Rada svazku reagovat na podněty, které obdrží od jiných orgánů svazku obcí. Tuto změnu lze hodnotit jako přínosnou.

Čl. 22 odst. 1 návrhu stanov – kontrola svazku obcí

Provedená úprava představuje spíše technickou změnu, nemající po obsahové stránce významný dopad na text návrhu stanov. Z určitého úhlu pohledu jde o zpřesnění textu.

IV.

Závěr

Ačkoliv shora uvedené právní stanovisko detailně reaguje na veškeré úpravy návrhu stanov provedené ze strany města Turnov, závěrem je třeba zmínit jednu podstatnou záležitost. Stanovy je třeba vnímat jako komplexní a provázaný základní právní dokument VHS Turnov. Jakákoliv koncepční změna se fakticky promítá do několika ustanovení a v rámci podaného stanoviska je poměrně složité zhodnotit (srozumitelným způsobem a ve všech souvislostech) veškeré dopady navrhované změny. Rovněž také platí, že ačkoliv se nějaká změna nemusí zdát na první pohled významná, může mít zásadní dopad na faktické fungování svazku obcí.

Úpravy provedené ze strany města Turnov dle našeho názoru nepředstavují komplexní a z hlediska všech členů svazku spravedlivé řešení dané problematiky. Předložená koncepce v hlavních otázkách (vznik a zánik členství, dispozice s majetkem svazku, majetkové vypořádání v případě zániku člena, rozhodování v orgánech apod.) zvýhodňuje velká města proti malým obcím, resp. zvýhodňuje město Turnov proti ostatním členům svazku obcí.

V případě zájmu jsme připraveni zodpovědět Vaše další otázky či poskytnout jakékoliv informace v této věci.

Mgr. Lukáš Nohejl, advokát

Kaplan & Nohejl, advokátní kancelář s.r.o.